

[Axel Berg.]

Forhold, at de bornholmske Fiskere i meget stor Udstrækning selv forbehandler og færdigbehandler Fangsten, inden den kommer paa Salgsmarkedet, f. Eks. den røgede Sild.

Igenem deres Erhverv bidrager de bornholmske Fiskere i meget stor Udstrækning til Opretholdelsen af saavel Øens Omsætning som dens Ernæring, og det kan her nævnes, at Fangstværdien i 1943 laa paa ca. 10 Mill. Kr. Endvidere bør det bemærkes, at der ingen Muligheder er for Fiskerne for at søge anden Havn i Haab om her at finde Erstatning for det, Snogebæk Havn ikke er i Stand til at sikre dem; det er nemlig ikke gørligt andetsteds at fremskaffe de fornødne Pladser til de førnævnte Formaal; og da Snogebæk Havn ligger nærmest Øens bedste Fiskeplads, betyder dette, at her er meget store Muligheder for en fortsat Udvikling af Fiskerierhvervet, og næst efter Landbruget er Fiskeriet det største Erhverv inden for Kommunen.

Det vil derfor i høj Grad være uheldigt, om en Affolkning af Fiskerierhvervet for Snogebæks Vedkommende maa forudses, saafremt Aarsagen hertil alene skal være, at Vandbygningsdirektoratet ikke mener at kunne godkende en af Fiskerne højt ønsket Havneudvidelse, et Ønske, der meget stærkt bliver støttet af saavel Kommunen som Amtet. Udviklingen, der har fundet Sted, er ingen Krigsforeteelse, men en sund og normal Udvikling, affødt af de naturlige Muligheder, der her er til Stede, som dog kun kan videreføres under Forudsætning af Havnens Udvidelse. En Beregning foretaget af Bornholms Havneingeniør Hr. Milner, fortæller bl. a., at der i Perioden 1921—1944 i alt er ydet Tilskud til Udvidelser og Forbedringer af de bornholmske Fiskerihavne paa 270 000 Kr. Øens Befolkning udgør rundt regnet 1 pCt. af Landets samlede Indbyggertal. I den nævnte Periode har Staten ydet gennemsnitlig ca. 10 000 Kr. om Aaret til Fiskerihavnene, og skulde dette Forhold gælde for hele Landet, skulde den danske Stat altsaa kun yde ca. 1 Mill. Kr. om Aaret til Fiskerihavne. Det tør vel her svagt antydes, at dette næppe er Tilfældet. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at det bornholmske Fiskerierhverv er behandlet ringere end Fiskerierhvervet i det øvrige Land, og jeg finder det aldeles urimeligt, at Vandbygningsdirektøren ikke har fundet sig foranlediget til ved Selvsyn at bedømme den her ønskede Havneudvidelse, der meget stærkt underbygges af Øens Havneingeniør, hvis Dygtighed og Kompetence i saa Henseende ikke kan drages i Tvivl. Det er be-

skæmmende ikke alene, at Vandbygningsdirektøren har afholdt sig herfra, men at han ikke i de sidste 10 Aar har været paa Bornholm for at bese Fiskerihavnsforholdene derovre, og selv om Øens Beliggenhed i Forhold til det øvrige Land kan virke lidt desorienterende, naar man ser paa Kortet, idet Øen — noget skødesløst forekommer det mig — er anbragt lidt tilfældigt i Kortets ene Hjørne, tør det vel forudsættes, at Øens virkelige geografiske Beliggenhed næppe kan være Vandbygningsdirektøren ubekendt.

En Centralisation af de bornholmske Fiskerihavne vil jeg meget stærkt advare imod, idet de ganske særegne Forhold for Fiskeriet ovre paa Bornholm saa afgjort ikke taler for noget saadant, endsiige gør det ønskeligt, rent bortset fra at det vilde betyde kolossale Udgifter med en saadan Centralisation, der jo forudsætter Anlæg eller Udbygning af nogle faa, men større Havne. Det vilde endvidere være meget nær en Katastrofe for de bornholmske Fiskere, om de skulde tvangsforflyttes og med større Bekostninger erhverve nye Hjem ved en eventuel Centralhavn. Den relativt gode økonomiske Afkastningsevne, som Fiskerierhvervet har for de bornholmske Fiskere, staar i høj Grad i Forbindelse med, at hele Fiskerifamilien er draget med ind i Produktionen, idet Familien arbejder med ved Tilberedningen og Behandlingen af Fangsten.

En Udvidelse af de bestaaende Fiskerihavne, og i dette Tilfælde Snogebæk-Havnen, maa derfor anses for at være den bedst mulige Løsning, og skal Fiskeriets Udvikling for Snogebæks Vedkommende ikke stagnere, hvad hverken Bornholm eller Staten som saadan kan være ligegyldig over for, bør Staten her snarest træde hjælpende til. Der er fra Fiskernes Side vist Vilje til at yde Bidrag til Udvidelser, og Interessen fra Myndighedernes Side med Hensyn til at yde Bidrag er ogsaa til Stede. Jeg vil derfor endnu en Gang henstille til den højtærede Minister at se med Velvilje paa Sagen, naar denne i nær Fremtid bliver forelagt Ministeren, og endvidere forespørge, om der ikke er Mulighed for, at Vandbygningsdirektøren paa Ministerens Foranledning meget snart vil aflægge Bornholm og dermed Øens Fiskerihavne og i Særdeleshed Snogebæk Havn et længe ventet Besøg.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen.

I Skrivelse af Dags Dato meddeler Ministeren for Landbrug og Fiskeri, at han i Landstinget har fremsat: